

Refugi dels comandaments de Sala-d'Heures

Santa Eugènia de Berga

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sala-d'Heures
Emplaçament Davant del casal de Sala-d'Heures. s/n. 08507 Santa Eugènia de Berga.

Coordenades:

Latitud: 41.90288
Longitud: 2.30081
UTM Est (X): 442007
UTM Nord (Y): 4639230

Classificació

Número de fitxa 08246-171
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1936
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 003A00010

Fitxes associades:

[Aqüeducte de Sala-d'heures](#)

[Canal de Sala-d'Heures](#)

[Capella de Sant Joan Baptista de Sala-d'Heures](#)

[Casal de Sala-d'Heures](#)

[Caseta d'Aliets de Sala-d'Heures](#)

[Caseta de bombes d'aigua de Sala-d'Heures](#)

[La Copa](#)

[Entorn al camp d'aviació de la Guerra Civil](#)

[Font de Sala-d'Heures](#)

[Font del Paradís](#)

[Mare de Déu del Roser i Santa Amància de Sala-d'Heures](#)

[Pantà de Sala-d'Heures](#)

[Pedrera de la font del Paradís al pla de les Sardanes a Sala-d'Heures](#)

[Pont de Sala-d'Heures](#)

[Porta d'accés a la finca de Sala-d'Heures](#)

[Refugi de l'Aumeda o Omeda](#)

[Refugi de Sala-d'Heures](#)

Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach

Data de registre de la ds., 22/04/2006 - 02:00

fitxa:

Descripció

Edifici semi-excavat davant el Casal de Saladeures. Es tracta d'una estructura rectangular, feta amb pòrtland, maó i pedra local, amb diverses obetures i dependències.

Història

La Guerra Civil (1936-1939) va repercutir, amb més o menys intensitat sobre tots els sectors de Santa Eugènia. En la vessant urbanística, cal esmentar l'esfondrament, l'any 1937, de la torre romànica de Saladeures. Una altra obra destacada va ser la reconversió en camp d'aviació del pla del mas l'Omeda, on la gent de Santa Eugènia va participar en la seva construcció. Si bé se'ls pagava amb diners, una de la mancança eren els àpats, la qual cosa feia que les dones anéssin al camp d'aviació a portar queviures als homes.. Arran de les obres, el mas Olmeda, va patir greus desperfectes, donat que fou saquejat diverses vegades pels homes que hi van viure, mentre treballaven a la construcció del camp. També moltes indústries d'Osona van proporcionar munició als avions, ja fos a través de dipòsits de combustible o mitjançant tota mena de maquinària. El juny de 1937 l'Ajuntament de Santa Eugènia va cedir el Castell de Saladeures als components del cos d'aviació perquè servís com habitatge. Per aquest edifici sabem que hi varen passar destacades personalitats del bàndol republicà, com Juan Negrín, Manuel Azaña, Indalecio Prieto i Dolores Ibarruri. Sempre que algun d'aquests plítics arribava o sortia del camp de l'Omeda, dos avions els escortaven.

Bibliografia

PLADEVALL, A. (1997). Santa Eugènia de Berga. Història i vida d'un vell poble osonenc. Ajuntament de Santa Eugènia de Berga. Ed. Eumo. Vic.

